

SNP Handlingsplan

2024 - 2025

INNHALDSFORTEGNELSE

Side 3	<u>Introduksjon</u>
Side 4	<u>Forklaringer</u>
Side 5	<u>Mål 1 – Arbeidsplassvekst</u>
Side 7	<u>Mål 2 – Fensfeltet</u>
Side 9	<u>Mål 3 – Landbruksnæring</u>
Side 11	<u>Mål 4 – Skole og utdanning</u>
Side 13	<u>Mål 5 – Bø sentrum</u>
Side 15	<u>Mål 6 – Gvarv, Ulefoss og Lunde</u>
Side 17	<u>Mål 7 – Ny næringsetablering</u>
Side 19	<u>Mål 8 – Reiseliv</u>
Side 21	<u>Mål 9 – Tillit</u>
Side 23	<u>Mål 10 – Det grønne skiftet</u>
Side 25	<u>Mål 11 – Kultur</u>
Side 27	<u>Mål 12 – USN og Campus Bø</u>

Handlingsplan for 2024-2024 er utarbeidet i samarbeid mellom Midt-Telemark og Nome kommuner, Nome og Midt-Telemark landbrukskontor (NMTL), Visit Bø og Midt-Telemark og Nome Utvikling (MTNU).

Handlingsplanen er basert på mål og strategier vedtatt i vår felles strategiske næringsplan (SNP) som gjelder fra 2020 til 2032.

Denne handlingsplanen har fokus på oppgaver som kommer utenom ordinære driftsoppgaver og lovpålagte oppgaver.

Tiltak med økonomisk konsekvens må løftes inn i de kommunale økonomiske tiltaksplanen for neste år.

I tillegg til felles eierskap mellom kommunene og næringslivet i Visit Bø og MTNU, har kommunene egne eiendomsselskap som er viktige i næringsarbeidet. Kommunene har ansvar for å dra inn disse i relevante tiltak.

MTNU

- Gründerveiledning og bedriftsrådgivning.
- Målbedriftsarbeid
- Arrangement, kurs, møteplasser
- Koblinger mot USN
- Samarbeid med bl.a. Innovasjon Norge, TUF, Telemark Næringshage, Forskningsrådet, Proventia og de øvrige aktørene som jobber med etablering og næringsutvikling i fylket.

Visit Bø

- Markedsføring av regionen som reiselivsdestinasjon, fremme besøksattraktivitet.
- Vertskapsrolle og drift av egen og bedrifters nettsider. Samarbeid med Visit Telemark og medlemmer. Markedsføring av medlemmenes reiselivsprodukter og opplevelser, lokalmat og arrangement.
- Destinasjonsledelse; koordinering av reiselivsnæringen, skape møteplasser, kurs og utviklingsprosjekter, bærekraft, tilrettelegging, analyse og innsikt i næringen.

Nome og Midt-Telemark landbrukskontor

- Utover ordinære forvaltningsoppgaver forvalter NMTL økonomiske midler over jordbruksavtalen, gir råd til gründere og forbereder saker til Innovasjon Norge. Inspirere til nytenkning og næringsutvikling gjennom samarbeid med relevante fagmiljø.
- Forvalter skogfond og tilskuddsmidler til skogbruket

FORKLARINGER

MÅL

Målene er nummerert og beskrevet ut fra Strategisk Næringsplan (SNP).

STRATEGIER

Strategiene er en kort oppsummering av strategiene som er beskrevet i SNP.

INDIKATORER

Indikatorene er beskrivelser av hvordan man skal måle fremdrift i handlingene.

TILTAK FOR MÅL

Prioriterte tiltak for målene beskriver hva som skal gjøres av hvem, samt ønsket effekt.

MÅL 1

Midt-Telemarkregionen har en befolkningsutvikling på høyde med landsgjennomsnittet. For å opprettholde sysselsettingsandelen etableres det, i tillegg til å styrke eksisterende arbeidsplasser, 500 nye arbeidsplasser i planperioden.

STRATEGIER- prioritert rekkefølge i planperioden

- ☐ Attraktive næringsareal
- ☐ Effektiv saksbehandling
- ☐ Samarbeid med fagmiljø
- ☐ God veiledningstjeneste
- ☐ God infrastruktur

INDIKATORER

- Antall arbeidsplasser
500 nye arbeidsplasser i perioden 2022-2032 utgjør 18 pr år i Nome og 32 pr år i Midt-Telemark
- Måles etter statistiske data fra Regional analyse fra Telemarksforsking og SSB

TILTAK FOR MÅL 1

Pri	Tiltak	Effekt	Ansvarlig
1	Nye attraktive og ferdig regulerte næringsarealer som er synlige på nett	Nok tilgjengelig og attraktive næringsareal	MT og Nome kommuner MTNU holder oversikt over ledige arealer
2	Boligstrategi – gjennomføre en analyse på om vi har de riktige og attraktive boligene og arealene for å lykkes med tilflytting	Kommunene får gode analyser for å rullere arealdel og arbeid med boligutvikling	MTNU
3	Synliggjøre regionens kvaliteter og attraktivitet som bosted, for besøk og næring. Få fram fritidstilbud og jobb/karrieremuligheter samt de gode mulighetene for å starte og drive bedrift. Pilot i Nome kommune med «Digitale Nome»	Økt tilflytting	MT og Nome kommuner MTNU, Visit Bø

MÅL 2

Det skal i planperioden avklares om Fensfeltet er drivverdig og kan utvikles til fellesskapets beste

STRATEGIER

- Forankring i planer
- Hensynssone i kommuneplanens arealdel
- Næringsutvikling og informasjon i samarbeid med USN

INDIKATORER

- Drivverdighet
 - – ja eller nei
- Fellesskapets beste
- Etablert nye arbeidsplasser i tilknytting til mineralnæring
 - Lokale næringsaktører opplever vekst

TILTAK FOR MÅL 2

Pri	Tiltak	Effekt	Ansvarlig
1	Planlegge grønn mineralpark	Sirkulærøkonomi og vekstmuligheter	Nome kommune/MTNU
2	Tenketank - koble lokale bedrifter med aktørene som har interesser i Fensfeltet	Vekst i lokalt næringsliv	MTNU
3	Informasjons og kommunikasjonsarbeid om Fensprosessen	Fensfeltet er godt synlig i media og god informasjon om prosessene er lett tilgjengelig. Sentrale aktører er godt kjent med de lokale behov og ønsker i prosessen	Nome kommune/MTNU
4	Oppfølging av prosjekt kompetansebehov Fensfeltet – i regi av Nome Vgs.	Nye utdanningslinjer Læringsplasser	Nome kommune/ MTNU

MÅL 3

Regionen har en innovativ landbruksnæring der verdiskapingen øker i planperioden

STRATEGIER

- Kommunen praktiserer et strengt jordvern og slik ivaretas jordressursen og produksjonsevnen
- Prinsipper for videreutvikling av næringa skal være, samarbeid, bærekraft, sirkulærøkonomi og videreutvikling av det vi allerede er gode på

INDIKATORER

- Jordbruksareal i drift
- Antall saker til Innovasjon Norge og tildelte tilskudd
- Antall søknader om dreneringstilskudd
- Antall søknader om produksjonstilskudd
- Antall nystarta landbruksbedrifter
- Antall skogfondsaker (ungskogpleie, planting, avvirkning)

TILTAK FOR MÅL 3

Pri	Tiltak	Effekt	Ansvarlig
1	Videreføring av FOU-arbeid, fornying og kvalitetsforbedring i frukt- og bærhager	Opprettholde og videreutvikle produksjonen av frukt og bær	NMTL
2	Faghjelp i skogbruket	Forme framtidsskogen	NMTL
3	Grundernettverket – seminarer og kurs (for eksempel «Salgslaget»)	Flere unge som satser i landbruket. Utvikle fellessatsinger mellom bønder	NMTL, samarbeid med MTNU
4	Sommerjobb i skogbruket - ungsogpleie	Forme framtidsskogen	NMTL
5	Vurdere areal ute av drift ift. krav om driveplikt	Ivareta dyrket jord	NMTL i sammen med statsforvalteren
6	Kartlegge investeringsbehov hos husdyrprodusenter	Bedre grunnlag for søknader til IN	NMTL
7	Lokalmatprosjektet på fylkesnivå – koble oss på	Økt salg av lokalmat, flere som har inntekter fra lokalmatproduksjon	NMTL, samarbeid med MTNU

MÅL 4

Regionen skal være attraktiv som skole- og studiested med fokus på innovasjon og utvikling, og i det være et godt sted å skaffe seg kompetanse for framtiden

STRATEGIER

- Gode tjenester for elever og studenter
- Faste møtepunkt mellom USN, SSN og VGS
- Videreutvikling av Campus Bø
- Næringsrettet kompetanseutvikling i samarbeid med USN, VGS og lokalt næringsliv
- Tilrettelegging for hybler/små leiligheter

INDIKATORER

- Antall studenter og elever i videregående og på USN
- Antall linjer/fag

TILTAK FOR MÅL 4

Pri	Tiltak	Effekt	Ansvarlig
1	Samspille med forskning- og utviklingsparken ved USN	Koble forskningspark /anvendt forskning med startopp arbeid og eksisterende næringsliv	Kommunene, MTNU og Visit Bø
2	Forskningsutvikling Fensfeltet	Bedre ringvirkninger med lokal verdiskaping.	Nome kommune og MTNU
3	Tilrettelegge for hybler/små boliger, gjerne i sambruk med reiselivet	Boligbehov for både studenter og tilreisende dekkes	Kommunene, MTNU og Visit Bø
4	USN inviteres med i Start-Opp Telemark nettverket	Samspill	MTNU
5	Faste møtepunkt mellom USN v/samfunnskontakt, MT kommune og MTNU	Samspill	MT kommune

MÅL 5

Bø sentrum er et levende regionsenter i Telemark

STRATEGIER

- Detaljhandel konsentrert til dagens handelssentrum
- Bø stasjon som regionalt knutepunkt
- Gullbring kulturanlegg som regionalt kulturbygg
- Flere statlige arbeidsplasser
- Tettere samarbeid med Øvre Telemark

INDIKATORER

- Befolkningsvekst i kommunene
- Nyetableringer
- Handelsstatistikk

TILTAK FOR MÅL 5

Pri	Tiltak	Effekt	Ansvarlig
1	Fornye sentrumsplanen for Bø sentrum for å få på plass rammebetingelser og struktur for sentrumsutvikling	Fortetting og sentrumsutvikling	MT kommune
2	Få til grunneiersamarbeid om utvikling av kvartaler i Bø sentrum	Samarbeid om å skaffe kapital og felles satsing	MTNU og MT kommune
3	Arbeid med planlegging og finansiering av ny tømmerterminalen ved Nordagutu til erstatning for terminal ved Bø	Frigjøre areal i sentrum	MTNU og MT kommune
5	Hurtiglading – for elbiler. Samarbeid med næringsaktører	Flere stopper i Bø sentrum	MTNU
6	Oppgradering og forskjønnning av sentrumsarealene, inkludert etablere offentlig toalett i Bø sentrum	Attraktive sentrumsarealer med grunnleggende servicetilbud	MT kommune

MÅL 6

Gvarv, Ulefoss og Lunde er levende lokalsenter i regionen

STRATEGIER

- Redusere handelslekkasje
- Handle lokalt
- Styrke kollektivtilbudet

INDIKATORER

- Befolkningsvekst i kommunene
- Nyetableringer
- Handelsstatistikk

TILTAK FOR MÅL 6

Pri	Tiltak	Effekt	Ansvarlig
1	Tilrettelegge for fortetting og boligutvikling i og omkring sentrumsområdene	Styrke bosetting i lokalsenter	Nome og MT kommuner
2	Jobbe for flere avganger med tog og buss.	Attraktive lokalsamfunn, redusere CO2 utslipp	Nome og MT kommuner i samarbeid med bl.a. Togforum
3	Arbeid med planlegging og finansiering av ny tømmerterminalen ved Nordagutu til erstatning for terminal ved Lunde stasjon	Frigjøre areal i Lunde sentrum	Kommunene og MTNU
4	Fornye kompetansehuset/sentrumsområdet i Lunde inkludert ny driftsmodell	Attraktivt arbeidsmiljø for pendlere og nye bedrifter	Nome kommune MTNU

MÅL 7

Regionen skal være attraktiv med tanke på ny næringsetablering

STRATEGIER

- Aktiv vertskapskommune og offensiv tilrettelegging
- Tilgjengelige arealer
- God digital infrastruktur
- Sikre veg og VA-løsninger på et overordnet nivå.
- Innovativt næringssamarbeid med Grenland-, Kongsberg- og Vest Telemarkregionene

INDIKATORER

- Antall nye etableringer

TILTAK FOR MÅL 7

Pri	Tiltak	Effekt	Ansvarlig
1	Attraktive og ferdig regulerte Næringsarealer. (se mål 1). Tilrettelegge for bedre utnyttelse av eksisterende næringsareal	Nok tilgjengelig og attraktive næringsareal	MT og Nome kommuner. MTNU holder oversikt over ledige arealer
2	Finne egnede arealer og legge til rette for produksjon av fornybar kraft	Nok tilgjengelig kraft for eksisterende og nytt næringsliv	MT og Nome kommuner
3	Start – Opp Telemark. Utvikle regionalt finansiert nettverk og samarbeid. Felles markedsføring av Start-opp tilbudet i regionen	Utnytte kompetanse i hele etablerernettverket til beste for gründere	MTNU
4	Utrede mulighet for gass og ladestasjon for tungbiler	Infrastruktur tilgjengelig for det grønne skiftet	MTNU
5	Etablere kursserie for etablering av bedrift for innvandrere/flyktninger i samarbeid med Start-Opp nettverket	Innvandrere/flyktninger kommer ut i jobb – bidrar til å dekke kompetansebehov i næringslivet	MTNU
6	Kurs for bedrifter innen digitalisering og kunstig intelligens	Oppdaterte og konkurransedyktige bedrifter	MTNU

MÅL 8

Regionen skal være et bærekraftig og attraktivt reisemål hele året, med Lifjell, Bø Sommarland, Telemarkskanalen og det historiske Ulefoss som fyrtårn og med tettsteder som inviterer til besøk der en har lagt til rette for at alle kan delta

STRATEGIER

- Samarbeid mellom kommune, lokalt- og regionalt destinasjonsselskap
- Egen reiselivsstrategi med tilrettelegging for universell utforming
- Tilrettelegging for aktivitetsbasert og miljøvennlig næring
- Videreutvikling av hytteområder

INDIKATORER

- Antall besøkende
- Antall miljøsertifiserte bedrifter
- Antall nyetableringer innen reiseliv

TILTAK FOR MÅL 8

Pri	Tiltak	Effekt	Ansvarlig
1	Ferdigstille prosjektet Merket for bærekraftig reisemål	Flere miljøsertifiserte bedrifter, bærekraftig destinasjon, konkurransekraft	Visit Bø og MTNU
2	Igangsette reisemålsutviklingsprosess	Masterplan for videre strategisk utvikling	Visit Bø, kommunene, MTNU
3	Følge opp stisykkelsatsingen gjennom Midt-Telemark stisykling AS	Midt-Telemark som sykkeldestinasjon	Visit Bø
4	Sykkelveiutvikling i Lunde – Nome kommune har mottatt 200 000 kr for å videreutvikle sykkeltilbudet i kommunen, samt søkt om midler til å etablere en/flere sykkelprioriterte gater i Lunde og Ulefoss sentrum	Trygghetsfølelse for alle syklende, attraktivitet og «veiviser»	Nome kommune
5	Forskningsprosjekt «Se meg, hør meg» oppfølging fra inkluderingsprosjektet om tilrettelegging for mennesker med funksjonsnedsettelse.	Økt kompetanse i reiselivsnæringen om tilrettelegging for målgruppen	Visit Bø
6	Oversette destinasjonsinformasjon på webplattformer og ute hos bedrifter til minimum engelsk språk	God informasjon tilgjengelig for et internasjonalt publikum	Visit Bø

MÅL 9

Kommune, næringsliv og innbyggere i regionen har tillit til hverandre

STRATEGIER

- Tydelig kommunikasjon og samarbeid
- Innsyn og åpenhet rundt prosesser
- Fokus på rettssikkerhet og likebehandling
- Faste møteplasser for utveksling av informasjon og samarbeid

INDIKATORER

- Tillitsundersøkelse

TILTAK FOR MÅL 9

Pri	Tiltak	Effekt	Ansvarlig
1	Ny tillitsmåling	Vi må vite status	Nome og MT kommuner
2	Gjennomføre Fensdagene	Bedre samhandling og samarbeid mellom ulike aktører i regionen	Nome kommune og MTNU

Næringsliv og kommunene i regionen skal videreutvikles i tråd med det grønne skiftet

STRATEGIER

- Samarbeid om bærekraftig reiselivsutvikling
- Aktivt samarbeid for reduksjon av klimagassutslipp
- Vektlegging av fremtidsretta energiløsninger og miljøvennlig materialbruk
- Tilrettelegging som styrker bruk av kollektivt, sykkel og gange
- Miljøriktig innkjøp og forbruk

INDIKATORER

- Co2 regnskap, rapport fra miljødirektoratet.
- Antall søknader om dreneringstilskudd og øvrige miljøtilskudd
- Innsamlet landbruksplast/avfall

TILTAK FOR MÅL 10

Pri	Tiltak	Effekt	Ansvarlig
1	Bærekraftig reisemålsutvikling (samme som mål 8)	Godkjent som bærekraftig reisemål	Visit Bø og MTNU
2	Kurs om nye anbudsregler med miljøkrav	Næringsliv og kommuner oppdatert	MTNU og kommunene
3	Sirkulærøkonomi og bærekraft - seminar og fokus	Bevissthet hos bedriftene	MTNU
4	BIO – midler – bidra til at bedriftene våre og veiledningsapparatet bruker disse til å få riktig og god kompetanse	Bedriftene er oppdatert med ny kunnskap	MTNU
5	Se tiltak om gass og el for lastebiler (mål 7)	Infrastruktur for grønn transportnæring	MTNU
6	Energisparing med resultatgaranti (EPC Energy Performance Contracting). Pilot med Ulefoss samfunnshus og Nome sykehjem i regi av KS/KLP	Økonomisk gevinst Klimavennlige Energiløsninger	Nome kommune
7	Kurs i enøk- og energiproduksjonstiltak for bedrifter	Mer robuste og lønnsomme samt miljøvennlige bedrifter	MTNU

MÅL 11

Kommunene skal ha en kulturpolitikk som ivaretar og videreutvikler regionen som attraktiv kulturregion

STRATEGIER

- Etablering av kulturarenaer som gir flere arbeidsplasser innenfor kulturfeltet
- Digitale informasjonsverktøy som sikrer god formidling av kultur

INDIKATORER

- Bedre plassering på Norsk kulturindeks

TILTAK FOR MÅL 11

Pri	Tiltak	Effekt	Ansvarlig
1	Kultur som næring – Lifjell kunstsenter som et fyrtårn for kulturnæring. Partnere for kursutvikling og grunderkurs. Internasjonale prosjekter	Et levende miljø for kunst og kulturbedrifter. Bra effekt for omdømme og reiseliv	MTNU
2	Utvikle Gullbring i samarbeid med USN som et attraktivt regionalt kulturhus	Styrke regionens attraktivitet for bedrifter og for bosetting	Midt-Telemark kommune
3	Distriktsoperasatsing oppstart 2024. Utredelse av etablering av ny distriktsopera i Vestfold og Telemark, mer spesifikt i fem kommuner: Nome, Porsgrunn, Skien, Larvik og Sandefjord	Økt besøk og oppmerksomhet – setter Nome på kartet	Nome kommune

MÅL 12

USN og Campus Bø er en styrka og sentral bidragsyter for forskning og næringsutvikling i regionen og landet

STRATEGIER

- Etablering av forskning- og kunnskapspark knyttet til USN
- Samarbeid om utvikling av produkter og tjenester

INDIKATORER

- Regionalanalyse fra Telemarksforskning

TILTAK FOR MÅL 12

Pri	Tiltak	Effekt	Ansvarlig
1	Se pkt om samarbeid USN og bruk av anvendt forskning (mål 4)	Koble forskningspark /anvendt forskning med startopp arbeid og eksisterende næringsliv	Kommunene, MTNU og Visit Bø
2	Forskning på fensfeltet - se (mål 4)	Bedre ringvirkninger med lokal verdiskaping	Nome kommune og MTNU
3	Samarbeid med USN i aktiviteter mot næringslivet	Næringslivet blir oppdatert på relevant forskning og kunnskap, USN får bedre samarbeid og kontakt med lokalt næringsliv	MTNU, Visit Bø og NMTL